

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: ET LØST UDKAST

Citation: Claussen, Sophus: "ET LØST UDKAST", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens lyrik* :, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 187. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen11val-shoot-workid73552/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens lyrik :

ET LØST UDKAST

Enhver Italienerinde er som et Udkast til en Madonna.  
Jeg siger: enhver Italienerinde,  
men kun faa er det som Etruriens ranke Døtre,  
dem, jeg saa i Siena, Palmesøndagen.  
De andre Italienerinder  
er ofte kun et billigt og løst Udkast.

De er saa stolte, alle Italienerinder,  
saa fulde af pyntelig Anstand.  
Men de taaler ikke, at Landets umaadelige Sol  
beskinner dem to Timer i Træk.

Jeg maatte omsider rive mig løs fra Toscana,  
den brune Jord, de gule Oxer, de klingende Kirker.  
Da jeg, paa Afskedsmorgenen –  
efter at den toscanske Kelner Dante  
længe havde trykket mig i Haanden  
og bedt mig ikke glemme Dante, skønt en fattig Yngling –  
med min Bagage rullede ned gennem Sienas friske Gader  
og for sidste Gang vilde trykke denne Belysning til  
mit Hjærte:

den røde Borgemur, de gulhvide Huse og Terrasser,  
saa jeg nær Banegaarden i den unge Morgen  
en rejseklædt Italienerinde med Plæd og Taske.  
Og jeg tænkte: det er en Enkes kære og eneste Datter.  
Hun var iført lyse Farver, slank og gik rask til,  
og hendes Fodtrin havde dette ærbare Flik-flak,  
de gode Døtres usigelige og usvigelige Kendemærke.

Jeg glemte at tænke – jeg ønskede ubekymret og lige strax:

Gid hun ogsaa skulde til Rom!  
Og jeg behøvede kun at ønske.

„En Billet anden Klasse. Rom.“

Mens jeg betalte, kom hun til Billetlugen:

„Secunda classe. Roma.“

Og da Toget pib og Konduktøren smækkede Kupédøren i,  
var vi ved en ny Tilfældighed lukket inde sammen.

Enhver Italienerinde er som et Udkast til en Madonna,  
saa fuld af Moderhu og barmhjærtig Ynde.

Og mens det langsommelige Tog fra Siena til Rom

i Fodgang spaserede gennem det sollyse Højland

og brugte tre Timer for hver Mil

(Solen bagte stærkere og stærkere paa Rudeglasset),

opofrede, næsten plyndrede den unge Dame sig selv

for at lette sine Medrejsende Besværet.

En toscansk Moder laante hun sin Plæd til Hovedpude

og tog selv et Barn paa Skødet

– paa sit i lyse Farver klædte Skød –

for at stoppe dets Graad med Marzipan.

Mig forærede hun en Flaske Vin og hele sin Frokost,

da jeg var stærkt fastende.

Og hun laante af mig Petrarcas Sonetter

og læste om Lauras dejlige Øjne,

til hun selv fik Øjnene ganske vaade.

Jeg vilde evig have beundret dette Udkast til en Madonna,

hvis ikke Italienerinden havde været altfor barmhjærtig,

altfor rørt af Petrarca,

hvis hun, mens hun spredte Glæde om sig,

selv havde været utilgængelig for Glæde,

hvis hun ikke, da vi skiftede Tog i Chiusi,

sammen med mig havde opsøgt en Kupé,

hvor vi fandt os alene lige til Rom.

Men jeg opdagede i min Madonna

en hjertesyg Tiggerske, der bortødslede sine Slotte og  
Korthuse  
for Øjeblikkets Kobbermønt,  
og som i sin Blindhed tog Jorden for Himlen.

Bagefter, da jeg fortalte dette til en Ven i Rom,  
blev jeg kaldt for en utaknemlig! en moralsk Nar!  
der ikke fortjente, at Italiens Sol skinner paa mig.  
Thi ogsaa han havde gjort den lange Dagsrejse  
fra Siena til Rom,  
uden at der havde vist sig  
endog det allerløseste Udkast til en Madonna.

Men jeg blev ubøjelig ved mit:  
„De er saa pyntelige som Petrarcas Sonetter,“ sagde jeg.  
„Men de smelter, naar Solen skinner paa dem.“